

Kunnskapsdepartementet Opplæringsavdelingen

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår ref.: 09/71712 / 09/2960 / FA-B00, TI-807

Saksbehandler: Torfinn Hansen

E-post: torfinn.hansen@eigersund.kommune.no

Dato: 27.11.2009

Direkte telefon: 51 46 82 46 /

Deres ref.: /

NOU 2009:18 Rett til læring:Høringsuttalelse fra Eigersund kommune

Innledning

Midtlyngutvalget fremmer en rekke forslag som har betydning for opplæringstilbudet for barn, unge og voksne med særskilte behov. NOU'en er delt i tre deler. Del 1 redegjør hvilke verdier, hovedproblemstillinger og mandat utvalget har jobbet ut i fra. Del 2 beskriver ulike systemer og målgrupper. Denne delen inneholder beskrivelser av lovregulering, omfang, ressursinnsats og organisering og peker på i hvilken grad barn, unge og voksne med særskilte behov får tilfredsstillende hjelp og støtte. Ulike sider ved lærings- og utviklingsarbeidet i barnehage, grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring blir presentert og drøftet i denne delen av utredningen.

I del 3 presenterer utvalget 61 forslag til tiltak for en helhetlig tiltakskjede for barn, unge og voksne med behov for særskilt hjelp og støtte. Utvalget peker på seks strategier:

- Tidlig innsats og forebygging
- Rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen
- Tilpassende og fleksible opplæringsløp
- PP-tjenesten og Statped tettere på
- Helhet krever tverrfaglig og tverretattlig samarbeid
- Økt kompetanse på alle nivå

Kapittel 19 omhandler en vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser av utvalgets forslag.

Utvalgets forslag til tiltak følger saken som trykt vedlegg. Hele NOU 2009:18 Rett til læring finnes i sin helhet på <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoeringer.html?id=1976>

Generelt

Utredningen peker på at barnehagens betydning som læringsarena er blitt viktigere de senere årene og at det er behov for å kartlegge og igangsette mer forebyggende tiltak i barnehagen. Utredningen viser til at det er et betydelig sprik mellom andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven § 5-7 sett i forhold til andelen elever på småtrinnet som får vedtak om spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1. Det viser at mye innsats kunne blitt satt inn på et tidligere tidspunkt. Tiltakene utvalget foreslår bygger på at barnehager og skoler må ha en forebyggende strategi, der problemer til enhver tid søkes håndtert tidligst mulig med tanke å stimulere og forsterke positive lærings- og

utviklingsbetingelser.

Tidlig innsats og forbyggende tiltak

Det utvikles en ressursbank med varierte verktøy som en støtte for barnehager og skoler i oppfølgingen av barn og elever

Eigersund kommune støtter forslaget om en ressursbank. Det finnes mange gode verktøy for kartlegging og oppfølging som brukes i barnehager og skoler som kan legges inn i ressursbanken. Ressursbanken kan inneholde veiledning om hvordan bruke læringsboka som verktøy, hvordan oppdatere boka og kan også inneholde ulike typer maler.

Kommunen får plikt til å sikre språkkartlegging av barn omkring fylte tre, fire og fem år. For tospråklige barn må begge språk kartlegges.

Eigersund kommune ser utvalgets forslag om kartlegging i barnehagealder som hensiktsmessig i forhold til å sikre barn en adekvat språkutvikling. Kartleggingene som skal gjennomføres skal være godt begrunnet.

Eigersund kommune støtter forslaget om at tospråklige barn får begge språk kartlagt. Språkkartlegging bør i størst mulig grad legges til barnehage – og bør gjennomføres i samarbeid med logoped. Barn som ikke går i barnehage, bør sikres samme kartlegging av helsestasjon.

Læringsboka innføres som felles verktøy for tidlig innsats og oppfølging. Boka følger barnets og elevens utvikling, læring og læringsmiljø gjennom barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Eigersund kommune støtter utvalgets forslag om innføring av læringsboka og mener at læringsboka må være en individuell rett for alle barn og elever. Forutseningen er at det konkretiseres hva som ligger i begrepet læringsbok og at omfanget begrenses til det som er nødvendig for å sikre gode overganger og dokumentere elevens læringsutbytte. Læringsbokas funksjon og omfang er etter Eigersund kommune sin vurdering ikke godt nok avklart. Personvern og eiendomsforhold må også bli klarlagt før verktøyet tas i bruk.

Rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen

Retten til spesialundervisning i opplæringslovens § 5-1 erstattes av en rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen. Denne retten utløses når eleven ikke har et tilfredsstillende læringsutbytte. Tilretteleggingen omfatter det mangfold av tiltak som settes i verk i form av personellressurser, materielle ressurser og organisatoriske tiltak.

Eigersund kommune vil beholde retten til spesialundervisning etter opplæringslovens § 5-1. Det må bli tydeligere presisert i opplæringslovens § 5-1 at hovedregelen skal være at spesialundervisningen skal foregå i klassen ut fra hensynet til inkludering og integrering og bare unntaksvis i smågrupper og som eneundervisning. Barn og unge lærer best i et fellesskap og har behov og rett til en sosial tilhørighet i en gruppe. Så lenge en opprettholder rett til spesialundervisning etter §5-1, må kravet om en sakkyndig vurdering fra PP-tjenesten videreføres.

PP-tjenesten og Statped tettere på

PP-tjenesten skal være tettere på barnehager og skoler, og videreutvikle kompetanse på læringsmiljø, problematferd og sammensatte lærevansker.

Eigersund kommune støtter forslaget om at PP-tjenesten skal være tettere på barnehager og skole. Eigersund kommune stiller seg positiv til kompetansehevingsprogram, men mener man lokalt må få vurdere hvilken type kompetanse en har behov for.

Det tas inn en bestemmelse om PP-tjenesten i barnehageloven

Eigersund kommune støtter forslaget om at det tas inn bestemmelser om PP-tjenesten i barnehageloven. Det er ønskelig at PPT skal jobbe tettere på barnehage og skole, for å bidra med høyere kompetanse ute.

Det etableres et nasjonalt utviklingscenter for PP-tjenesten, underlagt

Utdanningsdirektoratet, med faglig tilknytning til et universitet eller høgskole. Sentret gis en økonomisk ramme på ca. 6 fagarvsverk – 8 mill. kr.

Eigersund kommune støtter forslaget om etableringen av et nasjonalt utviklingscenter for PP-tjenesten. Utredningen legger opp til at PP-tjenesten skal bli en mer sentral aktør for å sikre et tilpasset, likeverdig og inkluderende barnehage- og skoletilbud.

Det etableres et femårig kompetanseutviklingsprogram for PP-tjenesten og tjenestens samarbeidspartnere med en økonomisk ramme på ca. 50 mill. kr. pr. år.

Eigersund kommune mener det bør gjøres en grundigere vurdering på om kompetanseutviklingsprogrammet kan gjennomføres over en kortere periode og mener at innholdet i kompetanseutviklingsprogrammet må vurderes nøyer.

Lillegården kompetansesenter tas ut av Statpeds portefølje og legges under

Utdanningsdirektoratet som et nasjonalt senter for læringsmiljø og problematferd. Senteret knyttes faglig til et universitet eller en høgskole. Utvalget er delt i hvorvidt plasseringen gjøres varig eller for en prosjektperiode på fem år, hvoretter man vurderer videre tilknytning.

Senter for atferdsforskning ved Universitetet i Stavanger (SAF) og nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning (Lesesenteret) ved Universitetet i Stavanger fungerer i dag som nasjonale sentre på sine områder. Eigersund kommune mener det er disse sentrene som bør videreutvikles som nasjonale sentre for læringsmiljø og problematferd.

PP-tjenesten får selvstendig henvisningsrett til barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) og barnehabiliteringstjenesten (HABU).

Utvalget viser til undersøkelser og statistikk som viser at PP-tjenesten henviser mange brukere til andre hjelpeinstanser innen for helse- og sosialsektoren, ofte for å få supplerende utredninger. Barne- og ungdomspsykiatrien melder om at PP-tjenesten er den instansen

som gir flest henvisninger, da via henvisende instans som lege eller barnevern fordi PP-tjenesten i dag ikke har selvstendig henvisningsrett.

Eigersund kommune støtter utvalgets forslag om at PP-tjenesten får selvstendig henvisningsrett til barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) og barnehabiliteringstjenesten (HABU). Siden tjenesten i dag allerede i praksis er den hyppigste tjenesten som henviser til utredning i BUP og HABU, vil den direkte henvisningsretten bidra til at nødvendige utredninger henvises på et tidligere tidspunkt og dermed at utredning kommer raskere i gang.

Kompetanse på alle nivåer

Den allmenne kvalifiseringen i relevante grunnutdanninger følges nært opp og styrkes ut fra behovet for kompetanse knyttet til ekstra tilrettelegging i opplæringen, herunder spesialpedagogiske emner.

Eigersund kommune støtter utvalgets forslag. Skolene må ha kompetanse i å møte utfordringer og dilemmaer som har relativt høy forekomst, eksempelvis knyttet til begynneropplæring (lesing, skriving, regning) og samspillsvansker/psykiske vansker. Det er viktig at den enkelte skole har et ressursteam som innehar høy generell kompetanse på spesialpedagogikk og at disse nøkkelpersonene kan gi veiledning til de lærerne som ikke har det.

Med vennlig hilsen

Kåre Ingvar Olsen
Rådmann

Kåre Ingvar Helland
Levekårsjef

Kopi til:

Jon Geir Bauge

Leder PPT